

Rapport for Den kulturelle skolesekken i Lørenskog 2023–2024

Lørenskog
kommune

Innhold

Direktekommuneordningen.....	3
Mål for DKS i Lørenskog.....	4
Organisering og administrering.....	5
Forankring i skolen	5
Elevmedvirkning	6
Finansiering.....	6
Utvelging av program	7
Programmet for 2023–2024.....	8
Samarbeid og synergieffekter	12

Rapport for Den kulturelle skolesekken i Lørenskog, 2023–2024

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at alle skoleelever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Den kulturelle skolesekken er et samarbeidsprosjekt mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Den kulturelle skolesekken (DKS) har vært en del av regjeringens kulturpolitiske satsing for grunnskolen siden 2001, og ordningen feiret 20-årsjubileum i 2021. DKS fikk fra og med skoleåret 2006–2007 status som fast ordning.

Direktekommuneordningen

En direktekommune er en kommune som mottar hele andelen av øremerkede, statlige midler direkte – og som selv sørger for hele DKS-tilbudet til grunnskolene. Lørenskog har vært direktekommune så lenge ordningen har eksistert.

Fordeler med å være en direktekommune er først og fremst nærheten til skolene. Dette gir mulighet for bedre tilpasning av tilbudet til lokale ønsker og behov, og til å raskt kunne sette inn nye tiltak og justeringer hvis det trengs. En annen stor fordel er at kommunen har full råderett over programmet og dermed kan se helhetlig på det, knytte produksjoner opp mot hverandre og se dem i sammenheng med andre satsingssområder i kommunen. Dette gir også muligheten til å gi et tilbud som er tilpasset målgruppen på trinnivå. Som direktekommune er det også større mulighet for å benytte lokale kunstnere og kulturinstitusjoner, noe som styrker den lokale kulturelle identiteten og gir elevene en sterkere tilknytning til lokalmiljøet. Videre gir direktekommune-statusen Lørenskog kommune mulighet til å delta i utviklingen av DKS-ordningen på nasjonalt nivå, og den gir tilgang på ressurser og nettverk.

Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet utarbeidet nye kriterier for direktekommunene, som ble fastsatt til sommeren 2022. I den forbindelse måtte alle kommuner som ønsket å være direktekommune, også de kommunene som allerede var det, sende søknad til Kulturtanken om å få være direktekommune. Søknadsfristen var 1. oktober 2022.

Lørenskog kommune sendte søknad om å forbli direktekommune, i henhold til vedtak i formannskapet 20. april 2022. Søknaden ble innvilget 15. desember 2022 og avtale mellom Kulturtanken, Lørenskog kommune og daværende Viken fylkeskommune ble signert mars 2023. Fra og med skoleåret 2023–2024 er det åtte direktekommuner i landet.

Mål for DKS i Lørenskog

De nasjonale målene for DKS-ordningene finner vi i stortingsmeldingen for barne- og ungdomskultur fra 2021: Meld. St. 18 (2020–2021), «Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge». Målene sier at Den kulturelle skolesekken skal:

- *vere eit gratis tilbod for alle barn og unge i grunnskolen og vidaregåande skole og skal tilbydast jamleg*
- *sikre at barn og unge får eit likeverdig kunst- og kulturtilbod av høg kvalitet, uavhengig av kvar dei bur, slik at dei kan gjere seg kjende med og utvikle forståing for eit variert spekter av kulturuttrykk*
- *bidra til barn og unge si danning og utdanning, slik dette er formulert i overordna læreplanar i fag*
- *formidle eit kulturtilbod som blir opplevd som relevant, og som representerer eit kulturelt mangfald av tilbod og utøvarar*
- *vere eit samarbeid mellom kultursektoren og utdanningssektoren på alle nivå for å sikre god planlegging, forankring og tilrettelegging*
- *bidra til å styrkje norsk språk, dei samiske språka, dei nasjonale minoritetsspråka og norsk teiknspråk som grunnleggjande kulturberarar*
- *bidra til å formidle kunst- og kulturtilbud til barnehagebarn*

DKS Lørenskog følger de nasjonale målene. Vi har også noen lokale mål, vedtatt i overordnet plan fra 2022. De lokale målene sier at Den kulturelle skolesekken skal:

- *bidra til oppfølging av kommunens ungdomssatsing*
- *bidra til å gi barn og unge i Lørenskog kjennskap til lokale utøvere og kulturinstitusjoner*
- *sikre at elevene får mulighet til medvirkning gjennom dialog, deltagelse og innflytelse, og dermed sikre at de får et eierskap til programmet*

Kulturtilbudene skal være av høy kvalitet og vise hele bredden av kulturuttrykk. I løpet av ti års skolegang vil alle skoleelever få kulturtilbud innen sjangrene scenekunst, visuell kunst, musikk, film, litteratur og kulturarv – og også kunstarter i samspill.

DKS Lørenskog legger vekt på tilbud som gir kjennskap til lokal kultur, både i form av kulturhistorie og innsikt i nye Lørenskog. Mange av tilbudene har en form for lokal tilknytning. Lørenskog kommune er en av landets største innvandringskommuner og har dermed en flerkulturell befolkning. Vi synes derfor det er spesielt viktig å legge vekt på kulturelt mangfold i en del av tilbudene.

Organisering og administrering

Den kulturelle skolesekken er et delt ansvar mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Også på kommunalt nivå er ansvaret delt mellom kultursektoren og skolesektoren. Begge direktørene for disse sektorene sitter i styringsgruppen for DKS i Lørenskog.

Den daglige driften for DKS følges opp av DKS-leder og DKS-koordinatorer ved kulturskolen. Disse organiserer, følger opp og utvikler skolesekken, holder kontakten med skoler, kulturinstitusjoner og utøvere – og iverksetter opplæring ved behov. I tillegg har rådgiver i kultursektorens stab ansvar for rapportering, oppfølging av økonomi, kontraktskriving og nettsider.

Det er kulturkontakter og kulturverter på alle skolene, se neste punkt.

Forankring i skolen

Det er opprettet et nettverk av kulturkontakter ved skolene. Kulturkontaktene er koordinatorenes bindeledd til skolene og sikrer dialog for utvikling av tilbudene. Nettverket møtes en gang hvert halvår.

De DKS-ansvarlige sørger for å ha en direkte kontakt med alle skoler, både gjennom møter med kulturkontaktene og gjennom hyppige oppdateringer per e-post og eventuelt telefon.

Hver høst reiser de DKS-ansvarlige rundt på skolene og besøker lærermøtene slik at lærerne kan bli oppdatert på DKS og informert om suksessfaktorer, fagrelevans, forventninger og gjennomføring ved skolene. I størst mulig grad vises det til produksjonenes relevans for læreplanenes kompetansemål. Mange av produksjonene har også forslag til for- og etterarbeid som skolene kan bruke etter eget ønske. På møtene får de DKS-ansvarlige også viktige tilbakemeldinger og forslag til forbedringer når det gjelder informasjon i forkant av en produksjon og praktiske ting rundt gjennomføringen.

De DKS-ansvarlige deltar etter behov på skoleledermøtene for informasjon og diskusjon. Om produksjoner krever spesiell oppfølging av skolen, blir disse forankret hos rektorene og skoleledelsen slik at man sikrer god oppfølging.

De DKS-ansvarlige har også jevnlig kontakt med skoler med mottaksklasser og elever med behov for tilrettelagte tilbud om utvelging av produksjoner for DKS.

Skolene har også kulturverter (elevverter) som hjelper kulturkontaktene med å forberede DKS-arrangementer ved skolene. Kulturvertene kan bidra med praktisk

tilrettelegging for produksjonene og informasjonsarbeid til medelever og lærere. De DKS-ansvarlige arrangerer kulturvertkurs i begynnelsen av hvert skoleår. Etter endt skoleår mottar kulturvertene en attest som bekreftelse på at de har hatt verv som kulturvert.

Skolene og elevene får gi tilbakemelding på produksjonene gjennom nettverksmøter for kulturkontaktene og gjennom tilpassede evalueringsskjemaer. De får også komme med ønsker om nye tilbud. DKS Lørenskog ønsker gjennom dette at skolene skal kunne få et eierforhold til skolesekken. Barneskolene og ungdomsskolene har en representant hver i fagrådene.

DKS Lørenskog har valgt en ordning med hovedsakelig trinnvise produksjoner hvor flere av dem, eller i hvert fall sjangeren, gjentas over flere år. Dette gjør at skolene er forberedt og lettere kan bruke tilbudet i sammenheng med læreplanen. Alle elever på samme trinn får det samme tilbudet, slik at ingen skoler skal føle seg forbigått.

Elevmedvirkning

Det er ønskelig at også elevenes synspunkter skal komme frem ved evaluering av tilbudene. Kulturtanken har laget evalueringsskjemaer som elevene kan bruke til å si sin mening om produksjonene.

Høsten 2023 fikk kulturverter fra ungdomstrinnet delta på en workshop i evaluering og programmering. Her lærte de om ulike kriterier for utvelgelse av produksjoner og de fikk vurdere konkrete to produksjoner opp mot kriteriene. En av scenekunst-produksjonene som skal turnere skoleåret 2024–2025, ble valgt ut etter elevens ønske.

Ved nyproduksjonen *Tenne på musikk* fikk to klasser fra Solheim skole være testpublikum.

Finansiering

Den kulturelle skolesekken finansieres av spillemidler som fordeles av Kulturdepartementet via Kulturtanken og fylkeskommunen. For skoleåret 2023–2024 mottok Lørenskog kommune 1 704 437 kr. I og med at Lørenskog kommune er en direkte-kommune, mottok vi hele summen direkte.

Som en følge av omorganiseringen av Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken på nasjonalt nivå – ble skolekonsertordningen (tidligere Rikskonsertene) avviklet og ansvaret for skolekonsertene ble overført til kommunen. De 120 000 kr som kommunen tidligere brukte på skolekonsertabonnementet, inngår nå i budsjettet for Den kulturelle skolesekken, som kommunens egenandel.

Alle spillemidlene skal gå til kulturproduksjoner og det skal ikke brukes spillemidler til administrasjon. En forutsetning for å få tildelt midler av spillemiddeloverskuddet, er at kommunene selv også legger penger inn i skolesekken. Lørenskog kommune bidrar med lønnsmidler til administrasjon og til noen formidlere fra biblioteket og kulturskolen. Samproduksjoner som dette årets *Beautiful Creatures* finansieres gjennom budsjettene til både Kultur og Oppvekst og utdanning. Kultur bidrar også med noen midler til kulturvertkurs og nettverkssamlinger.

Utvelging av program

I og med at DKS Lørenskog har en trinnvis ordning, er det mulig å gjenta et tilbud flere ganger, da vi stadig vil få et nytt publikum. Spesielt vellykkede produksjoner ønsker vi derfor å kunne benytte i flere år. Den store fordelene med produksjoner som gjentas, er at skolene er godt forberedt og dermed lettere kan bruke for- og etterarbeid fordi de kjenner til innholdet. Dette setter også skolene i stand til å tilpasse tema fra læreplanen som passer produksjonen fra DKS.

DKS Lørenskog mener imidlertid at det også bør være flere nye produksjoner hvert år. Kunstnere innen ulike sjangre sender inn programforslag. Det er nasjonal søknadsfrist 1. oktober, og alle programforslag sendes inn via fagsystemet DKS-portalen. For skoleåret 2023–2024 kom det inn 1114 forslag, som alle ble lest og vurdert av personer med fagkompetanse, og hvor aktuelle produksjoner senere ble behandlet i et fagråd.

DKS Lørenskog bidrar også til nyproduksjon, og har til dette skoleåret bidratt med produksjonsstøtte til *Tenne på musikk* for småskoletrinnet og *The Global Music Challenge* for ungdomstrinnet.

Det er et krav om at produksjonene skal holde høy kvalitet og være profesjonelle. Det ble opprettet egne fagråd for de ulike sjangrene bestående av folk med spesiell kompetanse på de ulike kunstsjangrene samt skolerepresentanter. Fagrådene vurderte de aktuelle forslagene.

Tilbakemeldinger fra kulturkontakter og kulturverter er viktige når det gjelder å vurdere om en produksjon var så bra at den bør gjenbrukes. I forkant av fagrådenes avgjørelser fikk også elevgrupper gi råd om valg av produksjoner, se avsnittet om elevmedvirkning.

En viktig faktor for utvelgelsen vil være å sikre at alle kunstsjangre er ivarettatt.

Programmet forankres hos styringsgruppen for DKS.

Programmet for 2023–2024

1. trinn: Tenne på musikk

Musikk

Musikk, bevegelse og rytmikk for skolestartere. Karoline Dahl Gullberg presenterer glede i hver sang og bevegelse for barna, og gir mange gode ideer å videreføre for de voksne.

1. trinn: Den evigunge bestefaren

Scenekunst

Den evigunge bestefaren er en intim forestilling i brytningspunktet mellom fortellerkunst og sirkus. Diego Belda hopper mellom å være fortelleren og bestefar Lalo.

1. trinn: Tøffe dinosaurer

Litteratur

Line Halsnes er forfatter og illustratør, og hun har skrevet *Tøffe dinosaurer – en fagbildebok*. Hun har med seg en Spinosaurus og lærer barna om både dinosaurusens og den menneskelige anatomi.

1.–2. trinn: Kouame møter barna

Musikk

En skolekonsert hvor barna får møte Kouame Serebas lekne, rytmiske og musikalske univers.

2. trinn: Eventyrstreif

Kulturarv

Beathe Frostad tar med barna på streif gjennom en verden av eventyr og historier fra mange land.

2. trinn: Tøffe maskiner

Visuell kunst

Tøffe maskiner er en spennende og underholdende tegneforestilling hvor illustratør Line Halsnes tar for seg de tøffeste maskinene i verden – traktorer, gravemaskiner, bulldosere, hjullastere, skurtreskere og hogstmaskiner.

2.–3. trinn: Sirkus Suprema

Musikk

Revyforestilling hvor de ferskeste musikantene i Lørenskog skolekorps har hovedrollene – godt støttet av de eldste i korpset og profesjonelle musikere.

3. trinn: Hva forteller tegningen?

Visuell kunst

Elevene møter illustratør og avistegner Egil Nyhus. Elevene får se en utstilling og samtale med kunstner. Nyhus vil vise noen tegnetips og elevene får en illustrasjonsoppgave.

3. trinn: Magiske hamskiftere

Kulturarv, litteratur, musikk

En fortellerforestilling med utgangspunkt i en samisk fortelling. Elevene lærer om samiske sagn og joik, og de får høre en spennende beretning. Elever fra Solheim skole deltok i sin tid som medprodusenter. Med Marianne Sundal og Viktor Bomstad.

3. trinn: Mini-Zlatan og verdens beste onkel

Film

Mini-Zlatan og verdens beste onkel er en svensk-norsk spillefilm fra 2022 regissert av Christian Lo. Han vil følge kinovisningene, svare på spørsmål og fortelle om hvordan filmen ble til.

3. trinn: Bokprat

Litteratur

Elevene ønskes velkommen til biblioteket i Lørenskog hus av barnebokbibliotekar. Der snakker de sammen om bøker de synes er gode og liker. De vil også formidle bøker som passer for målgruppens ulike interesser.

4. trinn: Bokprat

Litteratur

Bokprat i biblioteket er et tilbud fra Lørenskog bibliotek til alle fjerdeklassingene i kommunen. Sees i sammenheng med forfatterbesøket.

4. trinn: Pirater fra hele verden

Litteratur

Forfatterbesøk. Forfatter Steffen Sørum kommer til skolene med produksjonen *Pirater fra hele verden*. Elevene lærer om sjørøvere fra arabiske land, Asia, Karibien og Europa.

4.–7. trinn: Tusen knapper og fire strenger

Musikk

Folkemusikk har i århundrer blitt utviklet og finpusset i samarbeid med publikum. Almir Meskovic er født i Bosnia og Daniel Lazar er født i Serbia. De ble kjent med hverandre i Norge. Her utviklet de et eget uttrykk som får det vakreste ut av trekkspill og fele, med triks og inspirasjon fra alle tidsepoker – ja, en musikk som fenger og driver!

5. trinn: Mitt blikk

Visuell kunst

Kunstnermøte med fotografen Espen Tollefsen. Vi ser på perspektiv og komposisjon med eksempler fra kunstnerens egne arbeider og en sving innom kubismen i kunsthistorien. Barna får hver sin pakke med fotografier fra Lørenskog som de skal bruke til å skape sitt eget bilde.

5.–7. trinn: LoggAv: 45

Scenekunst

Flora Teater har laget forestillingen fra framtiden om Mikael på 15 år som lever hele sitt liv i den virtuelle verdenen Tec-City og har en KI som sin beste venn. Men så må han logge av i 45 minutter for en oppdatering. Og det gir ham muligheten til å møte ekte mennesker.

6. trinn: Animasjonsverksted

Film

Animasjonsverksted ved Elin Aasheim. Elevene får prøve seg på ulike animasjonsteknikker gjennom fem stasjoner.

6. trinn: Fra jord til bord

Kulturarv

Elevene blir med på matens reise fra såing til den ender på tallerkenen. Ved Museene i Akershus/Lørenskog bygdemuseum i samarbeid med hagelaget, historielaget, bygdekvinnelaget, husflidslaget og økolaget.

7. trinn: Omvisning i Nasjonalmuseet

Visuell kunst

Elevene reiser inn til Nasjonalmuseet i Oslo. Her blir de introdusert for utvalgte kunstverk fra perioden 1500–1900. De får se noen av de første kunstverkene som ble kjøpt inn til museet, se kjente kunstverk av bl.a. J.C. Dahl og Edvard Munch og også møte noen mindre kjente kunstnere.

7.–10. Beautiful Creatures

Musikk, scenekunst

Det årlige samarbeidsprosjektet mellom valgfaget produksjon for scene, DKS Lørenskog, kulturskolen og produksjonsenheten i Lørenskog hus. I år hyller vi mangfoldet i Lørenskog gjennom dans, sang, samspill og akrobatikk.

8. trinn: Smak av dans

Scenekunst

45 minutters danseverksted for alle klasser på 8. trinn med Panta Rei danse teater.

8. trinn: Bortebane

Film

Filmen *Bortebane* er en prisbelønt dokumentarfilm om Norway Cup. Regissøren av filmen er Line Hatland. Hun vil være til stede under visningene, presentere filmen og ta imot spørsmål fra elevene.

8. trinn: Bokprat

Litteratur

Biblioteket tar imot elevene i biblioteket, og snakker om bøker som er gode og som ungdom ofte liker. De åpner for dialog med elevene, og setter av tid til å gi elevene veiledning til å finne en bok som passer den enkelte, gjerne i samråd med lærer. Bibliotekets mål er å motivere til leselyst som kan styrke elevenes leseferdigheter.

9. trinn: Arkitekturverksted

Visuell kunst

Arkitekturverksted i Lørenskog hus. Anders K. Christensen formidler arkitektur, historie, matematikk og fysiske lover. Elevene deltar aktivt i bygging av grunnelementer i arkitekturen og får oppleve trykk og strekk direkte på kroppen.

9. trinn: Dampmaskinen

Kulturarv

Den industrielle revolusjonen – da verden fikk opp dampen. En skoletime med kobling mellom historie og naturfag som virkelig rocker. Per Kristian Grytdal, fra Inspiria Science Center, forklarer på morsom og instruktiv måte hvordan man greide å temme vanddampen og fikk den til å arbeide for oss.

10. Dropout

Litteratur

Er det bare tapere som dropper ut av skolen? Annette Münchs actionpregede bok *Dropout* eksperimenterer med hva som kan skje når forbanna og frustrerte «dropouts» samler seg for å ta hevn mot skolesystemet. Her presenteres romanen som en multimedieproduksjon.

10. trinn: The Global Music Challenge

Musikk

Selv om menneskenes landegrenser kan skape splittelse og uro, har de samme grensene gitt oss uendelig med mangfold og kulturelle uttrykk og språk. Dette mangfoldet har Finn Evensen og Anders Hofstad Sørås utforsket i forestillingen *The Global Music Challenge*. Her fremfører de intet mindre enn 17 sanger fra 17 ulike land på 17 språk!

Tilrettelagt: Ekornes i 100 – rytmer fra hele verden

Musikk

Kenneth Ekornes har med seg mange perkusjonsinstrumenter og fremfører rytmer fra hele verden.

Samarbeid og synergieffekter

De ulike utøverne kommer fra fjern og nær, og DKS Lørenskog følger prinsippet om at elevene skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbud med høy kunstnerisk kvalitet.

Et annet prinsipp er at skolesekken må forankres lokalt. DKS Lørenskog ønsker derfor å samarbeide med naturlige samarbeidspartnere i kommunen. Dette skoleåret har vi samarbeidet med Lørenskog bibliotek, Lørenskog hus, Lørenskog kulturskole, Lørenskog kino, Lørenskog bygdemuseum og Lørenskog skolekorps. Bygdemuseet samarbeider med husflidslaget, historielaget, økolaget, hagelaget og bygdekvinnelaget i *Fra jord til bord*.

**Lørenskog
kommune**

Den kulturelle
skolesekken
Lørenskog

Lørenskog kommune

Hasselveien 6, Postboks 304, 1471 Lørenskog

Telefon: 67 93 40 00

postmottak@lorenskog.kommune.no

www.lorenskog.kommune.no

www.denkulturelleskolesekken.no/lorenskog